

Spi dzinoši viltīgs un drūmi valdzinošs romāns. “Istabene” ir patiesi unikāla, atjautīgi uzrakstīta grāmata, kas iepriecina pat pieredzējušus lasītājus. Izbaudīju ikvienu lappusi.

Kriss Vitekers, romāna “Mēs sākam no beigām” autors

Lieliska un izklaidējoša lasāmviela! Tajā sastopam ļoti interesantu (un ļoti iemīļojamu) galveno varoni, kāda jau gadiem nav iepazīta.

Stīvens Kings, rakstnieks

Priecājos par katru mirkli, ko pavadīju kopā ar šo meistarīgi savīto un vienlaikus emocionālo trilleri. “Istabene” ir aizraujošs un lieliski uzrakstīts stāsts, kura centrā ir patiesi neaizmirstama galvenā varone Mollija. Esmu ieteikusi to izlasīt visiem, ko vien pazīstu.

Emma Stouneksa, romāna “Bākas uzraugi” autore

Jau sen nebiju lasījusi kaut ko tik labu! Grāmata man neļāva doties pie miera ierastajā laikā, jo nespēju atrauties no aizraujošā sižeta.

Keitija Forde, romāna “Franču dēka” autore

Ievelkošs detektīvromāns, kurā par notikumiem stāsts visai intriģējoša galvenā varone. Prasmīgi savīts sižets, ko uzrakstījusi lieliska autore. Man ļoti patika!

Santa Montefjore, rakstniece

NITA PROSE

The

MAID

NITA PROUZA

ISTABENE

No angļu valodas tulkojusi
Laura Romanovska

821.111(71)-31
Pr 870

Nita Prose
THE MAID

Copyright © 2022 Nita Prose Inc.
Jacket design by Andrew Davis © HarperCollinsPublishers Ltd 2022
Jacket illustration © Gail Armstrong/Illustration X

Nita Prouza
ISTABENE

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA
Projektu vadītāja *Una Orinska*
Redaktore *Jana Boikova*
Korektore *Evija Stikute, Andžela Berķe*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*
Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA,
K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV-1010.
Red. nr. T-792.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Laura Romanovska, 2023
© Mākslinieciskais noformējums, literārā apdare, izdevums latviešu valodā,
Apgāds Zvaigzne ABC, 2023
ISBN 978-9934-31-583-1

Džekijai

PROLOGS

Esmu jūsu istabene. Esmu tā, kura uzkopj jūsu viesnīcas numuru, kura ieslīd kā rēgs, kamēr jūs visu dienu blandāties apkārt bez mazākām rūpēm par to, ko aiz sevis esat atstājuši, par nekārtību vai skatu, kādu es varētu ieraudzīt jūsu prombūtnes laikā.

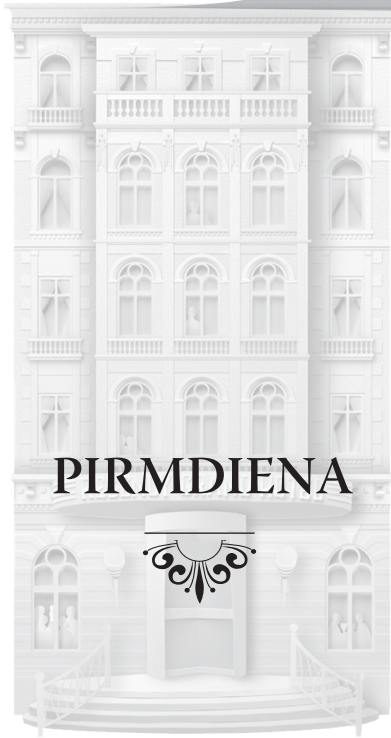
Esmu tā, kura iznes jūsu atkritumus, izsviežot čekus, ko gribat paslēpt no pārējiem. Esmu tā, kura nomaina jūsu gultasveļu, kura redz, vai esat tajā gulējuši un vai nakti pavadijāt vienatnē vai ne. Esmu tā, kura akurāti sakārto jūsu apavus pie durvīm, kura uzbužina jūsu spilvenus un atrod uz tiem pa kādam matam. Vai jūsu? Neizskatās vis. Esmu tā, kura satīra pēc tam, kad iedzerat pāri mēram un nocūkojat poda brilli vai vēl trakāk.

Kad mans darbs ir paveikts, es pametu jūsu istabiņu spīdam un laistāmies. Gulta saklāta nevainojami, ar četriem apaļiem spilveniem, itin kā neviens tur nekad nebūtu gulējis. Putekļi un netīrumi, kas aiz jums palikuši, ierauti putekļsūcēja nebūtībā. Nopulētais spogulis atstaro jūsu šķīsto vaigu. It kā jūs te nemaz nebūtu viesojušies. It kā visa jūsu izvirtība, visi jūsu meli un krāpšana būtu izdzēsti.

Es esmu jūsu istabene. Es par jums zinu tik daudz. Bet, ja tā padomā: ko jūs zināt par mani?

PIRMDIENA

1. NODAĻA

Es lieliski apzinos, ka mans vārds ir smieklīgs. Tas nebija smieklīgs, kad es pirms četriem gadiem sāku šeit strādāt. Esmu viesnīcas *Regency Grand* istabene, un mans vārds ir Mollija. Istabmeita Mollija. *Molly Maid*.¹ Gatavais joks. Pirms sāku šeit strādāt, Mollija bija tikai vārds, ko man devusi mana palaidnīgā māte, kura pameta mani tik sen, ka neatceros viņu; saglabājušās tikai dažas fotogrāfijas un vecmamma stāsti. Vecmamma teica, ka mammai “Mollija” šķitis mīlīgs vārds meitei, iztēlē uzbūris apaļus vaidziņus un biželes – no tā man, kā izrādās, nav ne viena, ne otra. Man ir parasti, tumši mati, ko nēsāju akurāti un kārtīgi apgrieztus. Celiņu pāršķiru galvvidū – precīzi galvvidū. Gludi un līdzeni noķemmēju. Man patīk, lai būtu vienkārši un kārtīgi.

Man ir izteiksmīgi vaigukauli un gaiša āda, ko pārējie dažkārt apbrīno, nesaprotu – kāpēc. Esmu tikpat balta kā palagi, ko noņemu un uzklāju, noņemu un uzklāju visu cauru dienu tajās divdesmit ar astīti istabās, kuras sagatavoju respektablajiem viesiem *Regency Grand* – glaunā pieczvaigžņu viesnīcā,

---

¹ *Molly Maid* – populāra telpu uzkopšanas franšīze ASV kopš 1979. gada. (*Tulk. piez.*)

kas lepojas ar “laikmetīgi izsmalcinātu eleganci un izmeklētu etiķeti”.

Nekad mūžā nebūtu domājusi, ka ieņemšu tik augstu amatu smalkā viesnīcā. Zinu, ka cilvēki domā citādi: istabene ir necila niecība. Zinu, mums visiem būtu jātiecas kļūt par ārstiem un juristiem, un bagātiem nekustamā īpašuma magnātiem. Taču ne man. Jūtos tik pateicīga par savu darbu, ka katru dienu pati sev iekniebju. Goda vārds. Jo sevišķi tagad, kad vecmammas vairs nav. Bez viņas mājās nejūtos kā mājās. Ir tā, it kā dzīvoklī, kur abas kopā mitinājāmies, būtu izsīkušas krāsas. Taču mirklī, kad pārkāpju pār *Regency Grand* sliekšni, pasaule top koša kā mākslas filma.

Kolīdz lieku plaukstu uz mirdzošajām misiņa margām un kāpju augšup pa spilgti sarkanajiem pakāpieniem, kas ved uz viesnīcas grezno portiku, esmu Dorotija un ierodos Oza zemē. Izeju cauri zaigojošajām virpuļdurvīm un stikla atspulgā ieraugu pati sevi – tumšie mati un bālā seja nekur nav pazuduši, tomēr vaigos atgriežas sārtums, *raison d'être*, dzīves dzirksts jau atkal ir atdzimusi.

Ienākusi pa durvīm, parasti apstājos, lai aptvertu vestibila varenību. Tas nekad nezaudē spozmi. Nekad neklūst vienmuļš vai pelēcīgs. Nekad neizbalo un nenoplūk. Tāds pats katru jaunu dienu un, par laimi, nemainās. Pa kreisi reģistratūra un konsjeržs pie melna, pulēta obsidiāna letes, un smalka paskata reģistratūras darbinieki melnbaltā uniformā, līdzīgi pingvīniem. Un ir arī plašais vestibils pakavveida formā ar smalkām itāļu marmora grīdām, kas izstaro nevainojamu baltumu, mudinot pacelt skatienu augšup, augšup uz otrā stāva galeriju. Lūk, galerijas greznie *Art Deco* stila ornamentu un iespaidīgās marmora kāpnes, pa kurām jūs turp nokļūsi, lepnajām balustrādēm zaiģojot, čūskām aizlokoties augšup līdz zeltitajām rokturu lodēm, ko vietā notur misiņa spaiļes. Viesi bieži mēdz nostāties pie spoži spīdīgajām margām un, atbalstot uz tām rokas, nolūkojas

krāšņajā ainā, kas norisinās lejā: šveicari drasē krustu šķērsu, nopakaļ vilkdami koferus, viesi zviln greznajos klubkrēslos vai pāriši slīgst dziļi smaragdzaļajos milētāju dīvāniņos, kur biežais, plūksnainais samts nogremdē viņu noslēpumus.

Tomēr laikam par visu vairāk es vestibilā milu baudījumu degunam, to pirmo aromātisko ieelpu, katras jaunas maiņas sākumā ievēlot nāsīs pašas viesnīcas smaržu – dāmu dārgo parfīmu aromātu, ādas klubkrēslu tumšo muskusu, citronu spodrināmā līdzekļa, ar ko divreiz dienā jānotīra spulgās marmora grīdas, skābeno svaigmi. Tā smaržo pats gars. Tā dvesmo pati dzīve.

Katru dienu, ierodoties darbā *Regency Grand*, es no jauna sajūtos dzīva, kā daļa no lietu, greznības un raibuma audekla. Esmu daļa no raksta – koša, unikāla, gobelēnam neatņemama rūtiņa.

Vecmamma mēdza teikt: “Ja darbu milēsi, tev dzīvē ne dienu nenāksies strādāt.” Un viņai ir taisnība. Katra darbdiena mani aplaimo. Esmu radīta šim darbam. Es milu uzkopt, milu savus istabenes ratiņus un milu savu formastērpu.

Nekas nespēj līdzināties agrā rīta stundā nevainojami nokomplektētiem istabenes ratiņiem. Pēc manām necilajām domām, tas ir dāsnuma un dailes pārpilnības rags. Mazās, čaukstīgās akurāti iesaiņoto ziepju paciņas, kas smaržo pēc apelsīnu ziediem, sīciņās *Crabtree & Evelyn* šampūna pudelītes, plakanās salvešu kastes, polietilēna plēvē ietītie tualetes papīra ruļļi, spodri izbalinātie dvieļi trīs izmēros – vannai, rokām un sejai – un mežģiņoto servješu kaudzīte tējas un kafijas paplātēm. Pēdīgi, bet ne mazāk svarīgi – tīrīšanas piederumi, to skaitā spalvu slotiņa, mēbeļu spodrināšanas līdzeklis ar citronu smaržu, viegli aromatizēti antiseptiski atkritumu maisi, kā arī iespaidīgs klāsts ar šķīdināšanas un dezinfekcijas līdzekļu pulverizatoriem, sarindotiem un gataviem mēroties spēkiem ar jebkuru traipu, vai tie būtu kafijas rumbuļi, vēmekļi vai pat

asinis. Labi nokomplektēti istabenes ratiņi ir portatīvs sanitārais brīnums, tīrības aparāts uz riteņiem. Un, kā jau minēju, tie ir skaisti.

Tad vēl mans formastērps. Ja man nāktos izšķirties starp formastērpu un ratiņiem, nedomāju, ka es to spētu. Formastērps ir mana brīvība. Tas ir absolūtas neredzamības plīvurs. *Regency Grand* viesnīcā tas ik dienu tiek ķīmiski iztīrīts vietējā veļas mazgātavā, kas atrodas ēkas drēgnajās dzīlēs, uz priekšu pa gaiteni aiz mūsu saimniecības spārna ģērbtuvēm. Katru dienu, pirms ierodos darbā, formastērps tiek uzkabināts uz mana skapīša durvīm. Tas atceļo ievīstīts pieklāvīgā plēvē ar nelielu līmlapiņu, uz kuras ar melnu flomāsteru uzskrīpāts mans vārds. Kāda laime ir no rīta ieraudzīt to, manu otro ādu, – tīru, dezinficētu, nule gludinātu – smaržojam pēc svaiga papīra, iekštelpu peldbaseina un nekādības maisījuma. Jauns sākums. It kā vakardiena un daudzās dienas pirms tam būtu izdzēstas.

Kad es apvelku savu istabenes formastērpu – nevis vecmodīgu “Dauntonas abatijas” fasonu vai *Playboy* zaķa klišeju, bet gan žilbinoši balto, stērķelēto kreklu un melnos, piegulošos zīmūšvārkus (šūdinātus no elastīga auduma, lai viegli noliekies) –, jūtos piepildīta. Tiklīdz esmu ietērpusies darbdienai, jūtos pašapzinīgāka, šķiet, zinu, kas īsti sakāms un darāms, – vismaz pārsvarā. Un, tiklīdz dienas noslēgumā formastērpu novelku, sajūtos kaila, neaizsargāta un nepilnīga.

Atklāti runājot, socializēšanās man bieži sagādā problēmas; šķiet, it kā apkārtējie spēlētu āķīgu spēli ar sarežģītiem, visiem zināmiem noteikumiem, tikai es mūždien spēlēju pirmoreiz. Biedējoši regulāri pārkāpju etiķeti, aizvainoju, kad vēlos izteikt komplimentu, pārprotu ķermeņa valodu, nepiemērotā brīdī nepiemēroti izsakos. Tikai pateicoties vecmammai, zinu, ka smaids ne vienmēr nozīmē prieku. Reizēm cilvēki smaida, otru izsmejot. Vai pateicas, kaut gan patiesībā gribētu sejā cirst pliķi. Vecmamma mēdza teikt, ka mana sapratne par cilvēku

izturēšanos uzlabojoties – *solī pa solītim, dienu no dienas, manu sirsniņ,* – taču tagad, bez viņas, klājas grūti. Agrāk, pēc darba atsteigusies mājās, rāvu vaļā mūsu dzīvokļa durvis un uzdevu viņai jautājumus, kas dienas gaitā bija sakrājušies. “Esmu mājās! Vecmamm, vai misiņu patiešām spodrina ar kečupu vai labāk pieturēties pie sāls un etiķa? Vai tiesa, ka dažs dzer tēju ar saldo krējumu? Vecmamm, kāpēc šodien darbā mani nosauca par Rumbu?”

Bet tagad, kad mājās atveras durvis, vairs neskan: “Ak, Mollī, sirsniņ, es paskaidrošu,” vai: “Ieliešu tev kārtīgu tējas tasi un tūdaļ atbildēšu uz visiem tiem jautājumiem.” Tagad mūsu omulīgais trīsistabu dzīvoklītis šķiet tukšs, pamiris un pamests – kā ala. Vai zārks. Vai kaps.

Domājams, tāpēc, ka man ir grūtības izprast emociju izpausmes, uz viesībām mani aicina pavisam nelabprāt, lai gan man ļoti patīk viesības. Es risinot ačgārnas sarunas, un, ja var ticēt valodām, man neesot draugu manā vecumā. Taisnību sakot, tā ir balta patiesība. Man nav draugu manā vecumā, un, ja reiz par to, – man ir tikai pāris draugu jēlkādā vecumā.

Taču darbā, kad valkāju savu formastērpu, es iekļaujos. Kļūstu par viesnīcas interjera sastāvdaļu – kā melnbalti stripotās tapetes, kas rotā jo daudzos gaitenūs un istabas. Kamēr vien turu muti ciet, formastērpā varu būt kurš katrs. Ja jūs redzētu mani aizdomās turamo rindā, jums neizdotos mani saziņmēt, pat ja paietu man garām desmit reižu dienā.

Nesen man apritēja divdesmit pieci gadi. “*Ceturtdaļgadsimts,*” – tā mana vecmamma svinīgi paziņotu, ja varētu man ko teikt. Taču nevar, jo viņa ir mirusi.

Jā, mirusi. Kāpēc gan izteikties citādi, ja tas tā ir? Viņa neaizgāja viņšaulē kā kāda liega vēsmiņa, notrīsinot viršus. Viņa neizdzisa klusi. Viņa nomira. Aptuveni pirms deviņiem mēnešiem.

Diena pēc viņas nāves bija jauka un rimta, un es, kā parasti, devos uz darbu. Viesnīcas pārvaldnieks misters Aleksandrs

Snovs, ieraugot mani, bija pārsteigts. Viņš man atgādina pūci. Valkā druknajai sejai pārlietu platas raga brilles. Šķidrie mati atglauti uz pakausi, pierē ķīlis. Viesnīcā nevienam citam viņš diez ko nepatīk. Vecmamma mēdza teikt: *“Nekad neņem galvā, ko domā citi; svarīgi ir tikai tas, ko domā tu.”* Es piekritu. Ir jādzīvo saskaņā ar savu tikumu, nevis akli kā aintai jāseko citiem.

– Mollij, ko jūs te darāt? – misters Snovs vaicāja, kad dienu pēc vecmamma nāves ierados darbā. – Izsaku līdzjūtību. Mister Prestons man pavēstīja, ka vakar mūžībā aizgājusi jūsu vecmāmiņa. Es jau sarunāju aizvītojamā jūsu maiņai. Man likās, ka nebūsi darba.

– Mister Snov, kādēļ jums tā likās? – es pajautāju. – Kā teica vecmamma, *“ja liekas, tad var sasisties”*.

Izskatījās, ka misters Snovs atris peli. – Lūdzu, pieņemiet manu līdzjūtību. Un vai jūs patiešām nevēlaties brīvdienu?

– Nomira vecmamma, nevis es, – atbildēju. – Parādei, vai zināt, jāturpinās.

Viņa acis iepletās, un tas laikam norāda uz šoku, ja? Nekad nesapratīšu, kāpēc patiesība ļaudīm šķiet šokējošāka par meliem.

Misters Snovs tomēr piekāpās. – Kā vēlaties, Mollij.

Pēc dažām minūtēm biju apakštāvā, vienā no saimniecības daļas ģērbtuvēm, un posos savā istabenes formastērpā, kā daru to katru dienu, kā darīju to šo pašu rītu un darišu rītdien, kaut gan šodien nomira kāds cits – nevis mana vecmamma. Turklāt nevis mājās, bet viesnīcā.

Jā. Tieši tā. Šodien darbā es uzgāju gultā pavisam nomirušu viesi. Misteru Bleku. *To pašu* misteru Bleku. Visādi citādi mana darbdiena bija tikpat parasta kā allaž.

Vai nav interesanti, kā viens vienīgs satricinošs atgadījums spēj sagrozīt atmiņas par notikušo? Darbdienas parasti saplūst vienā veselumā, dienišķie pienākumi sajaucas kopā. Atkritumu

tvertnes, kuras iztukšoju ceturtajā stāvā, sajūk ar tām, ko tukšoju trešajā. Varu apzvērēt, ka uzkopju 410. numuru, stūra istabu, no kuras paveras skats uz ielas rietumu pusi, taču patiesībā atrodos viesnīcas otrā galā, 430. numurā, austrumu puses stūra istabā, kas ir 410. numura spoguļskats. Bet te atgadās kaut kas neikdienišķs – piemēram, uzeju misteru Bleku gultā bez dzīvības pazīmēm, – un piepeši diena kristalizējas, vienā acumirkli no gāzveida pārtop taustāmā. Ik mirklis iespiežas atmiņā, kļūst neatkārtojams starp visām pārējām līdzšinējām darbdiēnām.

Tieši šodien, aptuveni pulksten trijos pēcpusdienā, neilgi pirms manas maiņas beigām notika satricinošais atgadījums. Es jau biju uzkopusi visus man uzticētos numuriņus, ieskaitot Bleku penthausu ceturtajā stāvā, taču man nācās tur atgriezties, lai pabeigtu tīrīt vannas istabu.

Neiedomājieties pat ne uz mirkli, ka esmu pavirša vai darbojos haotiski, tikai tāpēc, ka Bleku penthausu uzkopu divreiz. Kad uzkopju numuru, dodos triecienā no grīdas līdz griestiem. Pēc manis tas spīd un laistās – nepaliek nevienas pašas nenoslaucītas virsmas, nepaliek ne putekliša. “*Tīra māja, šķīsta sirds,*” mēdza teikt mana vecmamma, un, pēc manām domām, šī dzīves gudrība pārspēj vairumu citu. Es nepiemirstu aizkakes, izspodrinu tās. Nepaliek neviena noberžama pirkstu nospieduma, nepaliek neviena notraušama traipa.

Tāpēc nebija tā, ka mani vienkārši pārmāca slinkums un, kamēr šorīt spodrināju pārējos Bleku penthausa stūrus, izdomāju viņu vannas istabu *neiztīrīt*. *Au contraire*, manas pirmās uzkopšanas vizītes laikā vannas istabā atradās viesis. Žizele, mistera Bleka pašreizējā sieva, drīz pēc manas ierašanās iegāja dušā. Viņa gan deva (tā varētu teikt) man atļauju uzkopt pārējās telpas, kamēr pati mazgājas, tomēr uzkavējās dušā diezgan ilgi, tik ļoti ilgi, ka pa spraugu zem vannas istabas durvīm laukā sāka vīties un velties garaiņi.

Misters Čārlzs Bleks ar otro sievu Žizeli Bleku ir seni un regulāri *Regency Grand* viesi. Viesnīcā visi viņus zina; viņus zina visā valstī. Mistera Bleks katru mēnesi vismaz uz nedēļu apmetas – vai drīzāk apmetās – pie mums, kamēr pārraudzīja savus nekustamā īpašuma rūpalus pilsētā. Mistera Bleks ir – bija – pazīstams impresārijs, magnāts, kapitālists. Viņi ar Žizeli bieži gozējās sabiedrības krējuma lappušu hronikā. Viņu saukāja par “sudrablapsu kūmiņu pusemūžā”, lai gan te man jāprecizē, ka viņš nav nedz sudrabains, nedz kūmiņš. Tikmēr Žizeli nereti saukāja par “jaunu, šmaugu sociālo trofeju mednieci”.

Man šāds raksturojums šķita glaimojošs, bet vecmamma, to izlasījusi, bija citās domās. Kad jautāju, kāpēc, viņa atbildēja: “*Svarīgākais izlasāms starp rindām.*”

Misis un mistera Bleki nodzīvojuši laulībā neilgi, aptuveni divus gadus. Mums *Regency Grand* paveicies, ka šis cienījamais pāris regulāri pagodina mūsu viesnīcu. Tas vairo mūsu prestižu. Savukārt tas piesaista vairāk viesu. Un tas savukārt nodrošina man darbu.

Reiz, pirms vairāk nekā divdesmit trim mēnešiem, kad pastaigājāmie pa finanšu apkaime, vecmamma norādīja uz visām ēkām, kas pieder misteram Blekam. Nebiju domājusi, ka viņam pilsētā pieder gandrīz vesels rajons, bet, redz, kā tas ir. Vai bija. Izrādās, ja esi liķis, tev manta vairs nevar piederēt.

– *Regency Grand* nepieder viņam, – mistera Snovs reiz izteicās par misteru Bleku, kad mistera Bleks vēl bija itin dzīvs. Šo piezīmi mistera Snovs pasvītroja ar savādu, strupu vīpsnu. Man nav ne jausmas, kas ar šo vīpsnu bija domāts. Viens no iemesliem, kāpēc esmu iemiļojusi mistera Bleka otro sievu Žizeli, ir tas, ka viņa ar mani runā vienkāršā valodā. Un liek lietā vārdus.

Šorīt, ieradusies Bleku penthausā pirmoreiz, iztīrīju to no viena gala līdz otram – ja neskaita aizņemto vannas istabu, jo tur atradās Žizele. Viņa nepavisam nešķīta savā ādā. Ienākusi pamanīju, ka viņas acis ir sarkanas un pietūkušas. Alerģija?

Nobrīnījos. Vai pie vainas varēja būt skumjas? Žizele lieki netūlājās. Drīz pēc manas ierašanās viņa aizsteidzās uz vannas istabu un ar joni aizcirta durvis.

Nepieļāvu, ka viņas izturēšanās stājas ceļā darba solim. Gluži pretēji, nekavējoties ķeros pie darba un sparīgi iztīriju numuru. Kad tas bija savests nevainojamā kārtībā, nostājos pie aizvērtajām vannas istabas durvīm ar salvešu kārbu un saukšus uzrunāju Žizeli tā, kā man bija mācījis mīsters Snovs. – Jūsu telpas atkal ir nevainojamā stāvoklī! Vēlāk atgriezīšos uzkopt vannas istabu!

– Labi! – atbildēja Žizele. – Nevajag tā kliegt! Apžēliņ! – Kad viņa pēdīgi iznāca no vannas istabas, pasniedzu viņai salveti, ja nu gadījumā pie vainas tiešām bija alerģija vai pārdzīvojums. Rēķinājos ar neilgu sarunu, jo Žizele bieži ir itin pļāpīga, taču viņa veikli aizspurdza uz guļamistabu apgērbties.

Tad es pametu Bleku penthausu un sakopu ceturto stāvu, numuru pēc numura. Uzbužināju spilvenus un nopulēju zeltītos spoguļus. Uzsmidzināju tīrīšanas līdzekli traipiem un plankumiem uz tapetēm un sienām. Savīstīju novārtītos palagus un mitros dvieļus. Dezinficēju porcelāna tualetes podus un izlietnes.

Kad darba cēliens šajā stāvā bija pusē, uz īsu brīdi pārtraucu darbu, lai nogādātu savus ratiņus līdz pagrabstāvam, kur veļas mazgātavā izcēlu laukā divus lielus, smagus maisus ar netīriem palagiem un dvieļiem. Neraugoties uz bezgaisu pagrabtelpās, ko vēl vairāk pastiprināja spilgtās dienasgaismas spuldzes un ārkārtīgi zemie griesti, atbrīvoties no šiem maisiem bija atvieglojums. Atgriezos viesnīcas gaitenā krietni pacilātāka, varbūt vienīgi maķenīt pievilgusi.

Nolēmu virtuvē apciemot trauku mazgātāju Huanu Manuelu. Izsteidzos cauri likloču gaitenīem, zinādama, kur jāgriežas – pa kreisi, pa labi, pa kresi, pa kreisi, pa labi –, gluži kā attapīga, dresēta pele labirintā. Kad nokļuvu līdz platajām

virtuves durvīm un atstāmu tās vaļā, Huans Manuels meta visu pie malas un tūliņ sarūpēja man prāvu glāzi auksta ūdens ar ledu, par ko es biju ārkārtīgi pateicīga.

Pēc īsas un patīkamas patērzēšanas devos prom. Tad saimniecības spārnā atjaunoju tiro dvieļu un gultasveļas krājumus. Pēc tam devos augšā uz otro stāvu, kur svaigāks gaiss, lai sāktu uzskatīt nākamās istabas, kuras aizdomīgā kārtā dzeramnaudā ienesa tikai sīkās monētas, bet pie tā atgriezīsimies vēlāk.

Kad beidzot ieskatījos rokaspulkstenī, tas rādīja aptuveni trīs. Bija laiks vēlreiz izmest likumu uz ceturto stāvu un sakopt mistera un misis Bleku vannas istabu. Pie viņu durvīm apstājos, lai paklausītos, vai iekšā kāds ir. Pieklauvēju, kā paredz protokols. "Telpu uzkopšana!" sacīju skaļā, taču pieklājīgi autoritatīvā balsī. Atbildes nebija. Izvilku rezerves durvju karti un nodūcinot iekļuvi viņu numurā, nopakaļ vilkdama savus ratiņus.

– Mister un misis Bleki? Vai varu pabeigt sanitāro apkopi? Es ļoti vēlētos atgriezt jūsu telpas nevainojamā stāvoklī.

Nekā. Acīmredzot, kā nospriedu, vīrs ar sievu ir izgājuši. Vēl jo labāk. Varēju veikt darbu rūpīgi un netraucēti. Ļāvu smagajām durvīm aiz manis aizvērties. Ar skatienu nomēroju viņu viesistabu. Tā nebija tāda, kādu to biju atstājusi pirms pāris stundām, kārtīga un tīra. Aizkari bija aizvilkti priekšā iespaidīgajiem logiem, kuri sniedzās no grīdas līdz griestiem un no kuriem pavērās skats lejā uz ielu, un uz stiklotā galdiņa bija apgāzta vairākas mazas viskija pudelītes no minibāra, blakus pustukša kokteiļglāze, līdzās neizsmēķēts cigārs, uz grīdas saburzīta salvete un iedobe dīvānā, kur nospiedumu bija atstājusi dzērēja pēcpuse. Žizeles dzeltenā rokassomiņa vairs nestāvēja tur, kur biju to manījusi no rīta, – uz kumodes pie ieejas durvīm –, tātad viņa klaiņoja pa pilsētu.

Istabenes darbam nav ne gala, ne malas, es pie sevis nodomāju, noceldama no dīvāna spilvenu, uzbužinādama to, atlikdama vietā un nogludinādama katru pēdējo dīvāna kroku.

Pirms nokopu galdu, nolēmu pārbaudīt pārējo istabu stāvokli. Stipri vien izskatījās, ka man no jauna nāksies tīrīt visas istabas.

Devos uz guļamistabu numura tālajā galā. Durvis bija atvērtas, un viens no viesnīcas mīkstajiem, baltajiem halātiem gulēja nosviests zemē turpat aiz sliekšņa. No mana skatpunkta bija redzams guļamistabas skapis, kam viena durvju vērtne joprojām stāvēja vaļā, gluži kā biju atstājusi to no rīta, jo atvērts bija arī seifs, kas atradās iekšā, tāpēc skapja durvis nebija iespējams pienācīgi aizvērt. Daļa seifa satura stāvēja kā stāvējusi – to nu es tūliņ pamanīju –, savukārt priekšmeti, kas no rīta man bija radījuši zināmu mulsumu, bija nozuduši pavisam. Kaut kādā ziņā tas bija atvieglojums. Novērsos no skapja, uzmanīgi pārkāpu pāri halātam uz grīdas un iegāju guļamistabā.

Tikai tad es ieraudzīju viņu. Misteru Bleku. Mugurā viņam bija tas pats uzvalks ar divrindu pogu aizdari, kas pirmīt, kad viņš gaitenī nogāza mani no kājām, tikai papīra lapas krūskabatā vairs nebija. Viņš gulēja gultā uz muguras. Gultasveļa bija sakrunkota un izvandīta, it kā viņš būtu pamatīgi grozijies un svaidījies, pirms iekārtojies uz muguras. Galva gulēja uz viena spilvena, nevis diviem, un abi pārējie spilveni šķībi greizi mētājās blakus. Man nāksies sadzīt rokā ceturto obligāto spilvenu, kuru es šorīt, klājot gultu, pavisam noteikti uz tās novietoju, jo, kā saka, sūkumi nodod.

Mistera Bleka apavi bija noauti, tie stāvēja istabas otrā galā. To es skaidri atminos, jo viena kurpe bija pavērsta uz dienvidiem, bet otra uz austrumiem, un es tūdaļ zināju, ka mans profesionālais pienākums, pirms pametu istabu, ir pavērst abas kurpes vienā virzienā un atpiņķerēt nejauko auklu mudžekli.

Ieraugot šo ainu, es, saprotams, tūlīt neiedomājos, ka mister Bleks varētu būt miris. Nospriedu, ka viņš saldi snauž, viesistabā iebaudījis vairāk par vienu pēcpusdienas graķīti. Tomēr, turpinot vērojumus, pamanīju istabā vēl citas savādības. Uz naktsgaldiņa pa kreisi no mistera Bleka stāvēja atvērta

zāļu pudelīte, kas, kā zināju, piederēja Žizelei. No pudelītes bija dāsni izbirušas mazas, zilas tabletes, no kurām dažas bija piezemējušās uz naktsгалdiņa, bet citas uz grīdas. Pāris tablešu bija samīdītas un pārvērstas smalkā pulverī, kas nu bija ieberzts paklājā. Lai paklāja plūksnas atgrieztu nevainojamā stāvoklī, te vajadzēs jaudīgu putekļsūcēju un pēc tam vienu pūtienu paklāju dezodoratora.

Bieži negadās tā, ka, ienākusi numurā, sastopu gultā cieši iemigušu viesi. Starp citu, man par lielu nepatiku, daudz biežāk es uzskrienu viesiem pavisam citā stāvoklī – kā latīniski saka, *in flagrante*¹. Vairums viesu, kas sadomā nosnausties vai nodoties privātām darīšanām, ir pietiekami galanti un izmanto “Netraucēt: Zzzz” durvju karekli, ko es šādiem gadījumiem allaž atstāju uz priekšnama kumodes. Un vairums viesu tūdaļ iesaucas, ja es nejauši pieķeru viņus nepiemērotā brīdī. Taču ne misters Bleks; viņš neizsaucās un nelika man “lasīties prom”, kā bija paradīsi mani aizraidīt, ja ierados nelaikā. Šoreiz viņš turpināja cieši gulēt.

Tajā brīdī es aptvēru, ka šo desmit vai vairāk sekunžu laikā, kamēr stāvēju pie guļamistabas durvīm, neesmu dzirdējusi viņa elpu. Es cik necik pazīstu ciešus gulētājus, jo tāda bija mana vecmamma, tomēr neviens gulētājs nesnauž tik saldi, ka pavisam pārstāj elpot.

Šķita prātīgi apraudzīt misteru Bleku un pārliecināties, ka ar viņu viss ir labākajā kārtībā. Arī tas ir istabenes darba pienākums. Paspēru nelielu soli uz priekšu, lai rūpīgi nopētītu viņa seju. Tad nu es ievēroju, cik pelēks viņš rādās, cik uztūcis un cik... manāmi nevesels. Apdomīgi pavirzījos vēl tuvāk, līdz pašai gultas malai, un lūkojos viņā no augšas. Viņa grumbas bija dziļi ievagotas, lūpu kaktiņi drūmi slīga lejup, lai gan mistera

---

¹ Pieķert nozieguma vai seksuālu darbību veikšanas brīdī; no latīņu *flagrāns* – liesmojošs; *in flagrante delicto* – juridisks termins, kas apzīmē pārkāpēja pieķeršanu nozieguma vietā. (*Tulk. piez.*)

Bleka gadījumā to diez vai varēja uzskatīt par kaut ko neierastu. Viņam ap acīm bija dīvaini, siki punktiņi, tādas kā sarkanās un violetas adatas dūrienu pēdas. Tikai tajā mirklī man prātā spēji ieskanējās trauksmes zvani. Tieši tobrīd es pilnībā atskārtu neērto patiesību, ka šī situācija ir vēl ačgārnāka, nekā sākotnēji biju apjēgusi.

Pavirzīju uz priekšu roku un pabungoju misteram Blekam pa plecu. Tas jautās stīvs un auksts – kā mēbele. Pieliku plaukstu priekšā viņa mutei, izmisīgā cerot sajūst no viņa izplūstam kādu dvašu, bet nekā.

– Nē, nē, nē, – izdvesu, piespiezdama divus pirkstus pie viņa kakla un taustīdama pulsu, ko nesajutu. Satvēru viņu aiz pleciem un sapurināju. – Ser! Ser! Mostieties! – Tā bija muļķīga rīcība, ja tagad tā padomā, taču tobrīd vēl aizvien šķita gluži neiespējami, ka misters Bleks patiesi varētu būt miris.

Kad palaidu viņu vaļā, vīrietis atzvēlās atpakaļ, viegli jo viegli atdaudzīdams pakausi pret galvgali. Nu es atkāpos no gultas, manas rokas stīvi slīga gar sāniem.

Aizšļūkāju līdz otram nakstsgaldiņam, kur stāvēja telefons, un piezvanīju lejā uz reģistratūru.

– *Regency Grand* reģistratūra. Kā varu palīdzēt?

– Labdien, – runāju. – Es neesmu viesis. Parasti nelūdzu palīdzību. Te Mollija, istabene. Atrodos penthausā, 401. numurā, un esmu saskārusies ar visnotaļ neparastu situāciju. Ar ārpuskārtas ķezu, ja tā var teikt.

– Kāpēc jūs zvanāt uz reģistratūru? Zvaniet saimniecības daļai.

– Es *esmu* no saimniecības daļas, – atbildēju, balsij pieņemoties spēkā. – Lūdzu, vai jūs varētu steidzami paziņot misteram Snovam, ka kāds viesis ir... negrozāmi savārdzis?

– Negrozāmi savārdzis?

Tieši tāpēc vienmēr visos gadījumos labāk izteikties skaidri un gaiši, taču atzīstu, ka tobrīd es uz mirkli zaudēju savaldību.

Vecmammās triks man lieti noder. Tinu uz priekšu un ar prātu pieslēdzos klāt istajā brīdī. Drebulis tūlīt mitējas. Es vēl aizvien atrados numurā, bet ne guļamistabā. Stāvēju pie ieejas durvīm. Steigšus atgriezies guļamistabā, vēlreiz paķēru telefona klausuli un piezvanīju lejā uz reģistratūru. Šoreiz uzstāju, ka gribu runāt ar misteru Snovu. Kad otrā galā izdzirdēju viņa balsi sakām “Hallo? Kas lēcies?”, pacentos izteikties ļoti skaidri.

– Te Mollija. Mistars Bleks ir miris. Es atrodos *viņa istabā*. Lūdzu, nekavējoties izsauciet ārkārtas dienestus.

Aptuveni pēc trīspadsmit minūtēm istabā ienāca mistars Snovs, viņam pa pēdām soļoja neliels ārstniecības personu un policistu pulciņš. Viņš aizvadīja mani prom, pieturēdams aiz elkoņa kā mazu bērnu.

Un tagad es sēžu te, viņa kabinetā, turpat pie ieejas vestibila, cietā un čikstošā sarkanbrūnas ādas krēslā ar augstu atzveltni. Mistars Snovs pirms kāda brīža aizgāja – varbūt pirms stundas, varbūt agrāk? Viņš piekodināja man palikt tepat, līdz atgriezīsies. Vienā rokā man ir jauka tase tējas un otrā – smilšu mīklas cepums. Nespēju atcerēties, kurš man tos atnesa. Paceļu tasi pie lūpām – tā ir silta, bet ne verdoša, nevainojama temperatūra. Rokas joprojām viegli trīc. Kurš man pagatavoja tik izcilu tasi tējas? Vai tas bija mistars Snovs? Vai kāds cits no virtuves? Varbūt Huans Manuels? Varbūt tas bija Rodnijs no bāra. Kāda burvīga doma – Rodnijs man aplej izcilu tasi tējas.

Vērdamās lejup uz tasīti – īsta porcelāna, izrotāta ar rozā rozēm un zaļiem ērkšķiem –, es piepeši sailgojos pēc vecmammās. Trakoti.

Pielieku pie lūpām smilšu mīklas cepumu. Tas patīkami nokraukšķ mutē. Tekstūra ir trauša, garša maiga un sviestaina. Visā visumā šis ir brīnišķīgs cepums. Tas garšo saldi, ai, cik saldi.